МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РСО-АЛАНИЯ

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
средняя общеобразовательная школа № 3 г. Алагир

«УТВЕРЖДЕНА»
в составе содержательного раздела
ООП НОО
Приказ № 104-ОД от 31.08.2024г.
Директор школы ________ Бугулова Л.А.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по учебному предмету «Литературное чтение на родном (осетинском) языке»

начальное общее образование

2 класс

КУСÆН ПРОГРАММÆ ДЗАПАРТЫ ЗАРÆЙЫ ЧИНЫГ «ЛИТЕРАТУРОН КÆСЫНАД»-МÆ (2 КЪЛАС)

Æмбарынгæнæн фыстæг

Кусæнпрограммæарæзтæрцыд ног стандарты домæнтæмгæсгææмæ ЮНЕСКО-йыкафедрæйыарæзтахуырадон комплекты быныдурыл. Иронлитературонкæсынадæнлæвæрдцæуыкъуыри1,5 сахаты. Æдæппæт 34 ахуырадон къуырийы-51сахаты.
Райдайæнскъолайыбындурæвæрдæрцæуысывæллæттыалывæрсыгрæзтæн.
Уымæгæсгæиронæвзагахуыркæныныхъуыддагарæзт у ахæмнысанæмæхæстæсæххæсткæнынмæ:

- хъуамæсывæллæттæсæкæрæдзимæиронаудзурынсахуыруой. Уыйтыххæй та хъæуыфидарфæлтæрддзинадкæсын, фыссынæмæхъуыдыкæнынæй;
- иумæйагахуырадонзонындзинæдтæбæрзонддæркæнын; ныхасырæзтылкусын; фылдæрбазонынмææмæ интеллект уæрæхдæркæнынмæтырнын;
- мадæлонæвзаджыфæрцысывæллоныалывæрсыгæйхъомылкæнын;
- хъaзтыхуызысывæллæттыэмоционалонуавæррæзынкæнын;
- зонындзинæдтæфылдæркæнынмæтырнындзинадрæзынкæнын.

Куыдзонæм, афтæмæйæппæтæйхуыздæрфадатуыцынысантæсæххæсткæнынæнискæсыныурокты.
Ног стандарттыдомæнтæсты, цæмæйУæрæсейыцæрæг алы адæмæндæрйе ´взаджыкад се ´хсæнбæрзонддæристæрцæуа, цæхгæрфæхуыздæруайæахуыркæныныхъуыддаг. Уыцыхæстæ та æххæсткæнырайдайæнскъола.
Кæсыныпрограммæйысæйраг идея у скъоладзауыахуыры процессы сæйрагархайæгуæвынмæсразæнгардкæнын.
Кæсыныпрограммæйысæйрагхицæндзинад – скъоладзаутæн комплексон æгъдауæйлитературонкæсынадыæгъдæуттæбацамонын.
Кæсыныпрограммæйыспецификонхицæндзинæдтæ:

- текстылбакусынкуыдныхасыиуæгыл;
- литературонуацмысыдзырдтыаивдзинадæмæсæхицæндзинæдтæжанртæмгæсгææвзарын;
- уацмысыæвзагæмæсывæллæттыныхасылуыцыиумæкуыст;
- уацмысылæмæсывæллæттæнфыстчингуытылиумæйагæйкусын;
- сывæллæттæн тексты тыххæйзонындзинæдтæдæттын, æмæаивадон
- литературонуацмысымидисæмбарынкæнгæйæсабитымиддунехъæздыгдæркæныныкуыст.

Программæдомы, цæмæйскъоладзаутæбазоной тексты сæйрагдæрхъуыдырахицæнкæнын, уацмысымидис хи ныхæстæйрадзурын, дзырдтынысаниуæгзонын, текстæнйæаивадонæуууæлтæрахатын; сахуыруойхъуыдыкæнын, рæзасæаивадонæнкъарынад, цымыдисæмæразæнгардкæнойчиныгкæсынмæ.

Кæсыныпрограммæйысæйрагнысан: сабитычиныгкæсынмæразæнгардкæнын ; ирон, уырыссагамаæппæтдунеонлитературæйыхуыздæруацмыстыфæрцысывæллæттымиддунехъæздыгдæркæнын.

Кæсыныпрограммæйысæйрагхæстæ:

1. скъоладзаутыдзырдгайхъæрæйкæсынахуыркæнын;
2. чиныгкæнæхициæнуацмысымидисæмбарын;
3. литературонуацмыстæжанртæмгæсгææвзарынзонын;
4. сывæллæттæнфыстлитературæйызындгонддæравтортызонын; цыуацымстæахуыркæнынц, уыдоныавтортызæрдылдарын.
5. уацмысыархайджытымидуавæрæнкъарын;
6. цардмæэстетиконæнкъарæнтæгуырынкæнын;
7. сывæллæттыдунеæмбарынадуæрæхкæнын;
8. сывæллæттыныхасхæздыгкæнын;
9. скъоладзаутычиныгкæсынмæразæнгардкæнын.

Текстылкусгæйæсывæллæттыныхасыарæхстдзинадразынгæнæнмадзæлттæ:

1. *Кæсынынавыктæрæзынкæнын:*

- растæмææмбаргæ каст;
- дзырдгай каст;
- хуыздæркæсæджыконкурстææмæерыстæаразын;
- тагъкæсынылфæлтæрын.

2. Аивкæсынæмæдзурын:

- хъæрæйæмæхинымæры каст;
- раст дикции аразын, хъæлæсонтææмææмхъæлæсонтырастартикуляцийылкуыст;
- тагъддзуринæгтæкæсын;
- орфоэпийынормæтæахуыркæнын;
- рольтæмгæсгæкæсын.

2-æм къласы «Литературонкæсынады» сæйрагахуыргæнинагæрмæг (51сах.)

Сæрдымысинæгтæ.(5сах.).
Тагъддæруайутуескъоламæ!(4 сах.).

Уарзындæ, сызгъæринфæззæг!(5сах.).
Хорзæйхорззæгъынхъæуы, æвзæрæй та- æвзæр. (10сах.).
СкодтаМитынЛæгйæурскæрц. (5сах.).
Æнæзивæгкуыуай – хуыздæрбынатдæ бар!(7сах.).
Мæргътææмæцæрæгойтыдунейы. (5 сах.).
Æгасцæуай, уалдзæг! (4сах.).
Кæмрайгуырдтæн, мæхикæмбазыдтон(6сах.).

Фольклоры чысылхуызтæ: уыци-уыцитæ, æмбисæндтæ, нымайæнтæ, ирхæфсæнтæ. Адæмонсфæлдыстад: адæмæмæцæрæгойтытыххæйаргъæуттæ. Палиндромтæ. Аивлитературонжанртæ(басня, радзырд, аргъау, æмдзæвгæ). Зымæг, фæззæг, уалдзæгæмæсæрдытыххæйуацмыстæ.

Иронсывæллæттæнчифыста, уыцыклассиктысфæлдыстад(ХетæгкатыКъоста, Коцойты Арсен, ДзестыКуыдзæгæмæиннæтæ). Нырыкконфысджытысфæлдыстад. Уацмыстымидис. Аргъæуттыгеройтыфæлгонцтæ; сфæлдыстадонхæслæвæрдтæ(радзырдкæронмæахæццæкæнын, сæргондæрхъуыдыкæнынæмæа.д.); уацмысаивгæнæнмадзæлттæ.

Сабидуджытыххæйуацмыстææмæсæавтортæ. Уырыссаглитературæйæербайсгæуацмыстæ. Сæавторты сын зонын(Е. Пермяк, К. Ушинский, М. Зощенко æмææнд.). Зæрдывæрдæйахуыргæнинагæрмæгæмæкæсыныæрмæг.

Азы кæронмæскъоладзаутæхъуамæбазоной:

- æмбаргæ, аивæмæрасткæсын;
- хъæлæсыуаграстаразын;
- чысыл текст хинымæркæсын;
- цыуацмысбакастысты, уыймидисæйфæрстытæнрастдзуæппытæдæттын;
- сæхъуыдымæгæсгæкæрæдзимæхæстæгдзырдтæиртасын;
- радзырд, аргъау,æмдзæвгæкæрæдзийæиртасын;
- зындгондфысджытынæмттæзонын, сæуацмыстæ сын ранымайын.

Тематикон пълан(2-æм кълас)

№	Урочытемæ	Сахæттынымæц
	Сæрдымысинæгтæ	
1	*ЧеджемтыГеор.*Æрдзыдиссæгтæ.	1 с.
2	*ГаглойтыВладимир.*Хъæдычиныг.	1 с.
3	*ТокатыАлихан.*Изæрæй.	1 с.
4	*ТъехтыАмыран.*Худæйахстон.	1 с.
5	*БорисСергуненков.*Кæмбамбæхсысæрд.	1 с.
	Тагъддæруайутуескъоламæ!	
6	*ХетæгкатыКъоста.*Лæгау.	1 с.
7-8	*Л.Даскалова .Алæмæты дисæгтæ*	2 с.
9	*ВикторГолявкин.*Партæйыбын…	1 с.
	Уарзындæ,сыгъзæринфæззæг!	
10	*ЧеджемтыГеор.*Буркуырæтджын.	1 с.
11	*НиколайСладков* .Фæззæг-къæсæрыл.	
12	*БыгъуылтыЧермен.*Мыстæмæсырд-донцъиуыаргъау.	1 с.
13	*СитохатыСаламджери.*Сырддон-цъиу.	1 с.
	Хорзæйхорззæгъынхъæуы,æвзæрæйта–æвзæр	
14	*ДзестыКуыдзæг.*Æххуысгæнджытæ.	1 с.
15	*ТъехтыАмыран.*Хивæндлæппу.	1 с.
16-17	*МихаилЗощенко.*Сайыннæхъæуы.	2 с.
18	*ПлитыИлья.*Тæргайгæнаг.	1 с.
19	*ВалентнаОсеева.*Хæларзæрдæчызг.	1 с.
20	*ХъантемыратыКларæ.*Аслæнбег.	1 с.
21	*СечъынатыЛадемыр.*Трамвайы.	1 с.

22	*БорисЮнгер.* Урсуарди.	1 с.
23	*ЧеджемтыГеор.* Сæныччыфыцццагбалцхъæдмæ.	1 с.
24	*АстемыратыИзет.* Мызыхъхъыæм-бисонд.	1 с.
СкодтаМитынЛæгйæурскæрц		.
25	*ХъайтыхътыГеор.* Зымæг.	1 с.
26	*КъадзатыСтанислав.* Залтымит. Зымæгонрайсом.	1 с.
27	*ЧеджемтыГеор.* Зымæгонуазалбон.	1 с.
28	*ЦæрукъатыВалодя.* Заз.	1 с.
29	*БудайтыМилуся.* ЗæрондНогазыæхсæв.	1 с.
Æнæзивæгкуыуай–хуыздæрбынатдæбар!		
30	*ÆмбалтыЦоцко.* Скъоламæ.	1 с.
31	Сæрдасæн.	1 с.
32	*БаситыМыстост.* Хъæбулызæрдæ. *ДжиотыКатя.* Хæдзармæкуыст.	1 с.
33	*ЕвгенийПермяк.* Филя	1 с.
34	*ТъехтыАмыран.* Æгънæг	1 с.
35	*ЮрийЕрмолаев.* Дыууæадджынгуылы.	1 с.
36	*ГæдиатыСекъа.* Кæсаг,хæфсæмæцъиусур.	1 с.
Мæргътææмæцæрæгойтыдунейы		
37	*ЧеджемтыГеор.* Сырдтыбæрæгбон.	1 с.
38	Рувасæмæзыгъарæг.	1 с.
39	*ХъайтмазтыАслæмырзæ.* Сидзæр.	1 с.
40	*ХаджетыТаймураз.* Рувас, уасæгæмæлæг.	1 с.

41	*АстемыратыИзет.*Æртæлæппынмысты.	1 с.
Æгасцæуай,уалдзæг!		
42	*Нигер.*Сабитызарæг.	1 с.
43	*ХетæгкатыКъоста.*Зæрватыкк.Дзывылдар.	1 с.
44	*ДжанниРодари.*Хурæмæмигъ.	1 с.
45	*ТокатыАлихан.*Уалдзыгонхурхъазыди. *ХъодзатыÆхсар.*Уалдзыгоннывтæ.	1 с.
Кæмрайгуырдтæн,мæхикæмбазыдтон		
46	*ХозитыПетр.*Райгуырæнбæстæ.	1 с.
47	*ДжыккайтыШамил.*Мæсгуытыхабар.	1 с.
48	*ХодыКамал.*Цин.	1 с.
49	*ХъайтыхътыАзæмæт.*Баба,уæлахизмæхъæуы.	1 с.
50	*ДжыккайтыШамил.* Уызыныхæдзар.	
51	*ДжыккайтыШамил.*Бæрзондæфцæгыл.	1 с.